

Σοφία Κουνενάκη-Εφραιμογλου
 Η νέα εποχή του ΕΒΕΑ
 και οι προκλήσεις
 του μέλλοντος

Αλέξανδρος Εξάρχου
 Επενδύουμε 340
 εκατ. για τον 5ο
 τραπεζικό πυλώνα

business stories

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2024

Τι προκάλεσε το sell-off - Τα μηνύματα των αγορών

ΓΙΑΤΙ ΕΠΕΣΤΡΕΨΕ Ο ΦΟΒΟΣ ΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Η ανησυχία για «φούσκες» παντού, από τις μετοχές τεχνολογίας και την Τεχνητή Νοημοσύνη μέχρι τα ακίνητα και τα παράγωγα, τη στιγμή που χρέος, επιτόκια και... στο βάθος ύφεση στις ΗΠΑ δημιουργούν εκρηκτικό συνδυασμό - Οι επιπτώσεις στο Χρηματιστήριο της Αθήνας

Και Ξαφνικά, επενδυτές και αγορές «θυμήθηκαν» ότι ο «δεικτής φόβου» και το ρίσκο στα χρηματιστήρια βρίσκονται στα

υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων (πολλών) ετών. Το sell-off (ξεπούλημα) της περασμένης Δευτέρας στα διεθνή χρηματι-

στήρια είχε πολλές αφορμές, αλλά μία κατάληξη: κάθετη πτώση στους δείκτες και τις τιμές των μετοχών, με τους επενδυτές

να πουλούν σαν να μην υπάρχει αύριο. Οι απώλειες σε επίπεδο κεφαλαιοποίησης ήταν τεράστιες. Όσο για την Αθήνα, η πτώση

κατά 6,27% μπορεί να μην ήταν ιστορικά από τις μεγαλύτερες, αλλά σίγουρα ταρακούνησε την αγορά

> 4-5

Μαρία Γλυνού
 MAILLIS METALS SOLUTIONS

Διεθνής leader με ελληνική ταυτότητα στη βιομηχανική ουσκευασία

> 16-17

Η νέα στρατηγική υπαγορεύτηκε από τον εξορθολογισμό των δαπανών ώστε νοικοκυριά και επιχειρήσεις να μην πληρώσουν ακριβά την πράσινη ενέργεια ■ Προς ενεργειακή αναβάθμιση πάνω από 400.000 κατοικίες ■ Πώς θα πέσουν οι τιμές στο ρεύμα έως το 2030

> 10-11

Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΑ
 350 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
 ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
 ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ

Οι μεγάλοι παίκτες της αγοράς, η αύξηση των πωλήσεων με τη μικρή αποκλιμάκωση των τιμών και η ανάκαμψη φέτος των επώνυμων προϊόντων μετά από διαδοχικές χρονιές ενίσχυσης αυτών της ιδιωτικής ετικέτας

> 12-13

Αυτόματη ένταξη επαγγελματιών σε ΦΠΑ με ένα κλικ > 3

myΔΕΗ
 myWay
 Ο δικός σου τρόπος με την ενέργεια.

Κατέβασέ το τώρα:
 App Store | Google Play

Του
Μηνά
Τσαμόπουλου
mtsamopoulos@gmail.com

Επιχειρηματικές Ιστορίες

Το όνομα της εταιρείας AMK Architecture & Design ήρθε στο φως της δημοσιότητας με αφορμή τη συνεργασία της με τη Celestyal Cruises, όταν ολοκλήρωσε την ολική ανακατασκευή, σχεδίαση και αισθητική αναβάθμιση του νεοαποκτηθέντος κρουαζιερόπλοιου «Celestyal Discovery». Η εταιρεία έχει μια μακρά πορεία στον κλάδο, συμπληρώνοντας φέτος τα 50 της χρόνια, έχοντας από τότε βάλει την υπογραφή της σε περισσότερα από 160 σκάφη, κρουαζιερόπλοια, mega yachts, yachts και επιβατικά. Τους επόμενους μήνες θα παραδώσει δύο επιβατικά και ένα mega yacht. Είναι το μοναδικό γραφείο που έχει υλοποιήσει τόσο μεγάλο αριθμό έργων θαλάσσης. Στο χαρτοφυλάκιό της, όμως, βρίσκονται και Ξενοδοχειακές μονάδες. Επικεφαλής της εταιρείας σήμερα είναι η **Αννα Κουτσοκώστα**, Principal Architect της AMK, η **Αλεξάνδρα Συνεφιά**, Manager, και η **Μαρίνα Φιλιππίδη**, Principal Interior Designer.

Η συζήτηση στράφηκε γύρω από τα projects της εταιρείας, τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα έναντι στον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα, την πράσινη μετάβαση, την αναγέννηση της ελληνικής ναυπηγικής βιομηχανίας αλλά και την Τεχνητή Νοημοσύνη που ήρθε για να αλλάξει τον κόσμο όπως τον ξέραμε.

- Πώς συστάθηκε η εταιρεία;

Αννα Κουτσοκώστα: Η AMK Architecture & Design ιδρύθηκε από την Αγγή και τον Μιχάλη Κατζουράκη το 1974, με αντικείμενο τους εσωτερικούς χώρους, και πλαισιώθηκε από μια ομάδα αρχιτεκτόνων και διακοσμητών. Τη δεκαετία του 1990 ενταχθήκαμε εγώ και η Αλεξάνδρα και λίγα χρόνια αργότερα η Μαρίνα. Από το 2014 τα νηία της AMK έχουμε αναλάβει οι τρεις μας, ως βασικοί partners, προσαρμόζοντας την εταιρεία στη νέα εποχή και αναπτύσσοντας περαιτέρω το ισχυρό δίκτυο των πελατών μας.

- Ποια ήταν τα πρώτα της βήματα;

Α.Κ.: Αρχικά, ο Περικλής Παναγόπουλος αποφάσισε να κατασκευάσει ένα νέο κρουαζιερόπλοιο και ανέθεσε στην AMK την εσωτερική διακόσμηση. Αρκετούς μήνες αργότερα το επαναστατικό για την εποχή του «Golden Odyssey» άφηνε το ναυπηγείο της Δανίας και μαζί του άρχισε μια αλματώδης εξέλιξη των περισσότερων συντελεστών του. Από τότε έως σήμερα η υπογραφή της AMK έχει μπει σε περισσότερα από 160 σκάφη, κρουαζιερόπλοια, mega yachts, yachts και επιβατικά.

- Πόσο δύσκολο ήταν να δικτυωθείτε στη διεθνή αγορά ως μία αμιγώς ελληνική εταιρεία;

Μαρίνα Φιλιππίδη: Η δικτύωση στη διεθνή αγορά μιας αμιγώς ελληνικής εταιρείας ήταν μια πρόκληση, αλλά δεν ήταν ακατόρθωτη. Η επιτυχία επιτεύχθηκε με βάση διάφορους παράγοντες, όπως η στρατηγική, η προσαρμοστικότητα και η ικανότητά μας να καινοτομούμε και να προσφέρουμε ποιοτικές κατασκευές. Σε μια εποχή όπου αυτή η εξειδίκευση σπανίζει, μια πλήθώρα έργων σε τέσσερις ηπείρους αφήνει ανεξίτηλη την

Αννα Κουτσοκώστα - Αλεξάνδρα Συνεφιά - Μαρίνα Φιλιππίδη / AMK Architecture & Design

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΒΑΛΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 160 ΠΛΟΙΩΝ

Με μια μακρά πορεία 50 ετών, η εταιρεία σπάει τα ρεκόρ σε ανακατασκευές, σχεδίαση και αισθητική αναβάθμιση κρουαζιερόπλοιων, mega yachts, yachts και επιβατικών, αλλά αναλαμβάνει και τη διακόσμηση Ξενοδοχειακών μονάδων

Οι partners της AMK, από αριστερά Μαρίνα Φιλιππίδη, Αννα Κουτσοκώστα, Αλεξάνδρα Συνεφιά

ελληνική σφραγίδα του πολυσύνθετου τάλεντου της AMK στον αναπτυσσόμενο κόσμο της παγκόσμιας ναυτιλίας, κατατάσσοντας την στην κορυφή του σχεδιασμού και της διακόσμησης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων πλοίων σε διεθνές επίπεδο.

Στο ξεκίνημα, βέβαια, ήταν πολύ διαφορετικές οι συνθήκες: η οικονομία, η δομή των εταιρειών και η αμεσότητα στα έργα.

Η τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 επέφερε τεράστιες αλλαγές στον χώρο της κρουαζιέρας. Η αγορά πάγωσε και σταμάτησε όχι μόνο η κατασκευή, αλλά και οι ίδιες οι κρουαζιέρες περιορίστηκαν σε εντυπωσιακό βαθμό. Οι εταιρείες επέβαλαν συρρίκνωση προσωπικού και στράφηκαν σε τοπικά γραφεία. Εκτοτε, η συνεργασία με την Αμερική περιορίστηκε και επικράτησε η αγορά της Ευρώπης.

- Τι είναι αυτό που σας διακρίνει από τον ανταγωνισμό;

Αλεξάνδρα Συνεφιά: Ένας συνδυασμός υψηλής αισθητικής, αστειρευτής ευρηματικότητας και πρωτοτυπίας, ο τρόπος που αντιμετωπίζουμε κάθε project ως μοναδικό, η ευελιξία, ο διαχρονικός σχεδιασμός. Αυτά συνοψίζονται τα θεμελιώδη στοιχεία της AMK, που διέπονται από πλούσια τεχνογνωσία, διακρίνοντάς τη στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των πιο απαιτητικών έργων. Φυσικά, στα δύσκολα χαρτιά μας συγκαταλέγεται και ένα ισχυρό portfolio που αποδεικνύει την ικανότητά μας να εκτελούμε έργα υψηλής ποιότητας σε διάφορους τομείς, όπως Ξενοδοχεία, σκάφη, κρουαζιερόπλοια κ.ά. Στην Ελλάδα είμαστε το μοναδικό γραφείο που έχει υλοποιήσει τόσο μεγάλο αριθμό έργων θαλάσσης.

Οι αξιόπιστες υπηρεσίες που παρέχουμε με ακρίβεια και συνέπεια δημιουργούν ένα ιστορικό επιτυχιών που ενισχύει την εμπιστοσύνη των πελατών.

- Η AMK ασχολείται με land projects μεγάλης κλίμακας. Πώς συνδυάζονται και ποιος οι διαφορές ενός project για ένα πλοίο και για ένα κτίριο;

Α.Κ.: Τα τελευταία 25 χρόνια τα έργα Ξηράς στον τομέα του hospitality αποτελούν ένα εξίσου σημαντικό κομμάτι ενασχόλησης του γραφείου. Έχοντας πορευτεί για χρόνια στο μονοπάτι που τώρα μας εστιάζει ο παγκόσμιος τουρισμός και έχοντας τεχνική εμπειρία σε πολύ πιο απαιτητικά έργα, πολύ γρήγορα βρεθήκαμε να πατάμε το ίδιο γερύ και στην Ξηρά.

Τώρα, ως βασικές διαφορές θα διέκρινα τα ακόλουθα:

Στα πλοία κάθε εκατοστό, κάθε επιφάνεια, ακόμη και η παραμικρή λεπτομέρεια είναι αντικείμενο σχεδιασμού. Δεν υπάρχουν αυτό που λέμε στα κτίρια «λευκοί τοίχοι», άδεις επιφάνειες.

Στα yachts βέβαια αυτό είναι ακόμη πιο έντονο, καθώς ο σχεδιασμός πρέπει να έχει απόλυτη συνέπεια και συνέχεια σε όλους τους χώρους. Δεν σχεδιάζει αποσπασματικά αλλά καθολικά.

Στα πλοία επίσης έχεις πολύ αυστηρούς κανονισμούς. Ο περιορισμός στα υλικά με τις αντίστοιχες προδιαγραφές προάγει τη δημιουργικότητα σε άλλα επίπεδα. Πρέπει να είμαστε ευέλικτοι και να αντιμετωπίζουμε

Σουίτα στο
«Celestial Journey»

Το ξενοδοχείο «Athens Melia»

Εσωτερικός χώρος σε κρουαζιερόπλοιο της Celestial

Τραπεζαρία στο γιοτ «Seakid II»

με όλες τις ιδιαιτερότητες με ευρηματικότητα. Από την άλλη, στα έργα ξηράς χαιρέσει να δουλεύει με φυσικά υλικά, φυσικές υφές, μια εντελώς διαφορετική παλέτα.

Αθήνως ως τελευταίο στοιχείο τον περιρισμένο χώρο των σκαφών που απαιτεί άψογη διαχείριση χώρου. Σε ένα δεδομένο κέλυφος, καλείσαι να κάνεις την άριστη διευθέτηση.

Δηλαδή, κατανομή χώρων και λειτουργιών, όπου τα πάντα πρέπει να κουμπώνουν μεταξύ τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ως προς τη χρήση και τη ροή κίνησης. Αυτό σε κάνει πολύ πιο ικανό να διαχειριστείς τα πολύ πιο ευέλικτα εσωτερικά σε projects της ξηράς.

Από εκεί και πέρα, από τη στιγμή που μιλάμε για επαγγελματικούς χώρους, οι βασικές αρχές είναι κοινές.

Πρωτίστως η λειτουργικότητα. Στην σχεδίαση, στη βασική τριάδα αξιών, όπως αισθητική - άνεση - λειτουργικότητα, η λειτουργικότητα είναι ο απρόσβλητος νόμος και σε συνέχεια ο heavy duty σχεδιασμός. Πρέπει να διαχειρίζαστε όλες τις κατασκευές και τα υλικά με γνώμονα την αντοχή, γιατί η ομορφιά και η αισθητική δεν είναι εφήμερες. Το έργο πρέπει να έχει διάρκεια, να αντέχει. Η φθορά είναι για μας αποτυχία.

- Με ποιο έργο ασχολείστε αυτή την περίοδο;

Μ.Φ.: Αυτή την περίοδο η ΑΜΚ, έχοντας ολοκληρώσει την αρχιτεκτονική μελέτη, έχει περάσει στην υλοποίηση ενός πεντάστερου Ξενοδοχείου 735 κλινών στην Κέρκυρα. Παράλληλα, είναι στη φάση της αρχιτεκτονικής μελέτης ενός επίσης πεντάστερου Ξενοδοχείου 124 κλινών στη Ρόδο και ενός boutique hotel στη Χίο. Σχετικά με τα projects θαλάσσης, συνεχίζοντας τη μακροχρόνια και επιτυχημένη συνεργασία μας με τη Celestial Cruises, πρόσφατα ολοκλήρωσαμε

την ολική ανακατασκευή - σχεδίαση και αισθητική αναβάθμιση του «Celestial Discovery». Στο ίδιο κρουαζιερόπλοιο, το διάστημα αυτό έχουμε αναλάβει τον σχεδιασμό νέων καμπινών, αλλά και τις συμπληρωματικές μελέτες για την ανακαίνιση του «Celestial Journey», ενώ, τους επόμενους μήνες, παραδίδουμε δύο επιβατικά κι ένα mega yacht.

- Έχετε συνεργασίες με άλλες εταιρείες;
Α.Σ.: Θα έλεγα ότι έχουμε ισχυρές στρατηγικές και στους δύο κλάδους ενασχόλησης, όπως ναυπηγούς, στατικούς, μηχανολόγους, μηχανικούς, κατασκευαστές, προμηθευτές και ειδικούς στον τομέα της αειφορίας, προκειμένου να προσφέρουμε ολοκληρωμένες λύσεις.

- Είναι ισχυρό το ελληνικό brand name στο εξωτερικό, γενικά μιλώντας;

Α.Κ.: Η σοβαρή οικονομική κρίση που αντιμετώπισε η Ελλάδα την τελευταία δεκαετία επηρέασε την αντίληψη των διεθνών αγορών. Αν και η κατάσταση έχει βελτιωθεί, υπάρχει ακόμα δουλειά που πρέπει να γίνει για να ενισχυθεί περαιτέρω το ελληνικό brand name.

Στον τομέα της ναυτιλίας, όμως, η χώρα μας έχει παράδοση και φήμη, με το ελληνικό brand name στον τομέα αυτό να είναι αναμφισβήτητο ισχυρό και εδραϊσμένο παγκοσμίως. Η Ελλάδα έχει κερδίσει τη θέση της ως ηγετίδα στη ναυτιλιακή βιομηχανία λόγω της πείρας, της ποιότητας και της προσαρμοστικότητας της. Το γεγονός αυτό μας δίνει ένα σημαντικό πλεονέκτημα.

- Με την αναβίωση της ελληνικής ναυπηγικής βιομηχανίας ανοίγονται προοπτικές για εταιρείες σαν τη δική σας;

Α.Σ.: Σαφώς η αναβίωση των ναυπηγείων είναι μια πολύ θετική εξέλιξη στον χώρο της ελληνικής ναυπηγικής και γίγυρα προ-

σέθει δυνατότητες στην ήδη πολύ επιβαρυνόμενη ζώνη του Περάματος. Έχουμε όμως πολύ δρόμο μπροστά μας για να πούμε ότι φτάνουμε ή ανταγωνιζόμαστε τα επίπεδα αντίστοιχων διεθνών ναυπηγικών περιοχών.

Ακόμη και στον τομέα των mega yachts, που μπορούμε να πούμε ότι είναι πιο διαχειρίσιμα από τα κρουαζιερόπλοια, υπήρξε πελάτης μας που προσέγγισε το ναυπηγείο της Ξενοδοχείου για τρία new buildings και οι χρόνοι παράδοσης τον ανάγκασαν να στραφεί σε παλιό ναυπηγείο.

- Βιωσιμότητα σε ακτοπολία και κτίρια. Τι σημαίνει στην πράξη;

Μ.Φ.: Στην Ελλάδα, παρόλο που επηρεαζόμαστε άμεσα και σε μεγάλο βαθμό από την κλιματική αλλαγή, είμαστε ουραγοί στον τομέα του sustainability. Θα έλεγα ότι το τελευταίο διάστημα έχουμε αρχίσει να εντάσσουμε αυτή την προσέγγιση στον σχεδιασμό. Αναφέρουμε περισσότερο στα κτίρια γιατί στον χώρο της ναυτιλίας -ως τομέας που υπάγεται σε παγκόσμιο κανονισμό και συνθήκες- έχουν αναγκαστεί πολύ νωρίτερα να ακολουθήσουν πρότυπα και τεχνολογία που βαδίζει προς αυτήν την κατεύθυνση.

Στην ΑΜΚ έχουμε αφιερώσει χρόνο όχι μόνο σε έρευνα αγοράς για βιώσιμα υλικά, αλλά και για μελέτη τεχνολογίας και μιας ολιστικής προσέγγισης που περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία. Ένα άλλο κομμάτι που συμβάλλει ιδιαίτερα στη βιωσιμότητα είναι ο διαχρονικός σχεδιασμός που ανέκαθεν χαρακτήριζε και χαρακτηρίζει έως και σήμερα το γραφείο μας. Αναφερόμαστε στο σχέδιο που παραμένει σύγχρονο με το πέρασμα του χρόνου και μπορεί να προσαρμοστεί σε αλλαγές χρήσης ή σε νέες ανάγκες χωρίς να απαιτείται μεγάλος κλίμακας ανακαίνιση.

- Εκτός από τα βιοκλιματικά έργα, ποιες

άλλες είναι οι τελευταίες τάσεις στην αρχιτεκτονική;

Α.Κ.: Θα αρχίσω με τον παραμετρικό σχεδιασμό, που χρησιμοποιεί αλγορίθμους για τη δημιουργία γλυπτών μορφών. Αντίστοιχα στις νέες τάσεις εντάσσονται οι απλές γραμμές και οι καθαρές επιφάνειες.

Επίσης, τα έξυπνα κτίρια με την ενσωμάτωση τεχνολογίας με συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, που επιτρέπουν την ολοκληρωμένη παρακολούθηση και βελτιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας και της συντήρησης.

Άλλες τάσεις είναι:

■ Η εξατομίκευση. Οι αρχιτέκτονες σχεδιάζουν χώρους που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες και προτιμήσεις των χρηστών, προσφέροντας μεγαλύτερη ευελιξία και προσαρμοστικότητα.

■ Ο βιοφιλικός σχεδιασμός, καθώς ενσωματώνει φυσικά στοιχεία στους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, όπως φυτά, νερό και φυσικό φωτισμό, προωθώντας τη σύνδεση με τη φύση και βελτιώνοντας την ευεξία των χρηστών.

■ Η σχεδίαση πολυλειτουργικών χώρων που μπορούν εύκολα να προσαρμοστούν σε διαφορετικές χρήσεις, ειδικά σε αστικές περιοχές με περιορισμένο χώρο.

■ Η ανακαίνιση και επαναχρησιμοποίηση υπαρχόντων κτιρίων, συμβάλλοντας στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην εξοικονόμηση πόρων, ενώ ταυτόχρονα προσφέρει λύσεις σε προβλήματα στεγάσεως.

Αναμφίβολα, σήμερα ο ρόλος του designer είναι πιο σημαντικός από ποτέ άλλοτε. Ο στόχος του είναι να δημιουργήσει μια εμπειρία, να οδηγήσει τον χρήστη να κάνει τη μετάβαση από την εικόνα προς μια άλλη διάσταση, στις αισθήσεις του, και να βιώσει, με αυτόν τον τρόπο, την αισθητική εμπειρία.

- Αρχιτεκτονική και τεχνολογία/Τεχνητή Νοημοσύνη. Έχει επηρεαστεί ο κλάδος;

Μ.Φ.: Η ΑΙ έχει εισβάλει σε όλους τους τομείς, ακόμη και σε αυτούς που δεν υποψιαζόμαστε.

Στην αρχιτεκτονική έχει αναπτύξει πολύ χρήσιμα εργαλεία που εφαρμόζονται σε διάφορα επίπεδα.

Στη διαδικασία μελέτης, το BIM (Building Information Modeling) χρησιμοποιείται για την ψηφιακή αναπαράσταση των φυσικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών ενός κτιρίου, διευκολύνοντας τη συνεργασία μεταξύ αρχιτεκτόνων, μηχανικών και κατασκευαστών. Στην κατασκευή, η 3D εκτύπωση αρχίζει να χρησιμοποιείται για τη δημιουργία προτύπων, εξαρτημάτων, ακόμη και ολόκληρων κτιρίων, μειώνοντας τον χρόνο και το κόστος κατασκευής. Και, τέλος, στην παρουσίαση, η εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα (VR και AR). Τεχνολογίες που επιτρέπουν στους πελάτες και τους επαγγελματίες να οπτικοποιήσουν και να περιηγηθούν σε κτίρια πριν από την κατασκευή τους. Προς το παρόν ο σύνθετος και η δημιουργία του έργου παραμένουν στον άνθρωπο και η τεχνολογία λειτουργεί ως ένα πολύτιμο εργαλείο. Δεν ξέρουμε πότε και αν θα αντικαταφθούν οι όροι.